

ESPOON VANHUSNEUVOSTO - ESBO ÄLDRE RÅD
Vanhusneuvoston kokous 3/2015

Pöytäkirja

Aika: 17.4.2015 klo 12.30-15.30

Paikka: Kanervakoti
Osoite Ankkurisaarentie 4-6, 02160 Espoo

Kutsutut:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Antero Krekola

Heikki Konttinen

Matti Passinen

Marjaterthu Einiö

Börje Eklund

Lasse Hoffman

Irma Ruuskanen-Sere

Esko Meuronen

Juhani Kytö

Leevi Väisänen

Brita Pawli

Helena Pyhalahti-Räisänen

Varajäsenet

Arja Kivimäki

Kutsutut osallistujat

Kristiina Mustakallio

Veikko Simpanen

Sihteeri

Niina Savikko

Poissa

Marja-Liisa Lahtinen

Stig Kankkonen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.55.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Heikki Konttinen valittiin pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi.

5. Vanhusten palveluiden ajankohtaiset asiat (klo 12.45-13.15)

Vanhusten palveluiden johtaja Matti Lyytikäinen kertoi vanhuspalvelulain toteutumisesta, Espoon Ikääntymispoliittisen ohjelman uudistamisesta ja ajankohtaisista asioista.

Todettiin, että esityslistan liitteenä jaettu seuranta on luonnos, jota ei toivota jaettavaksi vielä eteenpäin. Lain toteutumisen seuranta on lautakunnan pyytämä dokumentti, joka menee muun seurannan yhteydessä lautakuntaan.

Lyytikäinen kävi läpi vanhuspalvelulain toteutumista pykälä pykälältä ja kertoi, että vanhuspalvelulaki toteutuu Espoossa pääosin hyvin. Tilakäytäntöjen yhtenäistäminen, vastuiden selventämistä eri toimialojen kesken tulee tehtäväksi uuden ikääntymispoliittisen ohjelman teon yhteydessä. Uuden ikääntymispoliittisen ohjelman (2016->) teossa otetaan entistä paremmin huomioon laissa esitetyt sisällöt. Lyytikäinen totesi, että ikääntyneiden palveluiden laatu ja riittävyys -dokumentti on käsitelty lautakunnassa ja vanhusneuvostossa viime vuonna. Tänä vuonna se tulee vanhusneuvostolle lausunnonne elo-syyskuussa. Sovittiin että lautakunnalle mennyt dokumentti lähetetään vanhusneuvostolle. Palveluiden laatu on todettu lautakunnan toimesta olevan lain edellyttämällä tasolla.

Lyytikäinen totesi, että ruotsinkielisten palveluiden saatavuutta kartoitetaan ja laaditaan suunnitelma uudistettavaan ikääntymispoliittiseen ohjelmaan. Kunnalla on riittävät voimavarat ja asiantuntemusta käytettävissä. Vanhusneuvosto toimii aktiivisesti. Lyytikäinen totesi yhdenmukaistamisen tarpeen hyvinvoinnin edistämässä sekä riskiryhmien tunnistamisen tarpeen terveystarkastusten ja ryhmätoiminnan kohdentamisessa. Kotiin annettavien palveluiden ensisijaisuus on ollut mukana jo edellisessä ikääntymispoliittisessa ohjelmassa ja lain edellyttämää rakenneuudistusta ollaan toteutettu tavoitteellisesti. Lähtökohtana Espoossa on, että elämän loppuvaiheen hoito onnistuu pitkäaikaishoidon yksikössä eikä tarpeettomia siirtoja tarvitsisi tehdä. Lyytikäinen totesi, että palvelutarpeiden selvittämistä tehdään nyt useassa paikassa monen ihmisen toimesta ja tätä toimintaa ollaan keskittämässä. Palvelusuunnitelmia tehdään varsin kattavasti, vanhustenpalvelut kattavan yhden yhteisen suunnitelman laatimiseen tähdätään. Puolivuositaisen tarkastuksen kanssa on parantamisen varaa silloinkin kun asiakkaan tilanne ei ole muuttunut. Vastuutyöntekijöiden roolia kirkastetaan ja päätöstentekoa parannetaan etenkin päivätoiminnassa. Tilat ovat asianmukaiset. Omavalvonta-asiat ovat kunnossa. Sosiaalipalvelut ovat viranomaisvalvonnan piirissä. Espoo on saanut kiitosta valvonnan suorittamisesta. Odotusajat ilmoitetaan netissä ja palvelukeskusten ilmoitustauluilla.

Vanhusneuvosto keskusteli vilkkaasti vanhuspalvelulain toteutumisen seurannan raportoinnista sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Keskusteltiin vastuutyöntekijän asiakasmäärästä. Lyytikäinen totesi, että asiakasmäärä on omaishoidon tuen tekijöillä ja muistineuvojilla kohtuullinen. Todettiin, että palvelutarpeenarvioinnissa otettava huomioon ympäristö ja nostettiin esille hissittömien asuntojen ongelmat. Lyytikäinen toi esiin sen että taloyhtiö ratkaisee tehdäänkö hissiremonttia vai ei, kunta ei voi vaikuttaa ratkaisuun. Pohdittiin vanhusneuvoston sijoittumista kuntaorganisaatioon jos SOTE tulee. Kun vanhusneuvosto siirtyy kuntalakiin, mietittiin miten vanhusneuvoston asettamisen suhteen toimitaan. Todettiin että asiaa ei tällä hetkellä vielä tiedetä.

Esitettiin toive eri palvelurakenteen tasoilla olevin ihmisten määrästä Elinvoimaa ikääntyville ja vanhusneuvoston yhteiseen tapaamiseen. Pohdittiin olemmeko valmistautuneet riittävän hyvin ikääntyneiden palvelutarpeen nousuun? Lyytikäinen lupasi lukuja ennen tapaamista. Esitettiin huoli kotihoidon resursoinnista ja

Lyytikäinen totesi että kotihoidon resursointi on jatkuvassa tarkkailussa. Keskusteltiin muun muassa Vanhustyön keskusliiton kanssa tehtävän yhteistyön lisäämisestä.

Keskustelun pohjalta lautakuntaan menevää vanhuspalvelulain seuranta muotoiltiin uudella tavalla ja täydennettiin.

Matti Lyytikäinen kertoi ikääntymispoliittisen ohjelman (IPO) uudistamisesta. Hän toi esille vanhuspalvelulaissa esiintyvän jaottelun ikääntyvästä väestöstä ja iäkkäistä henkilöstä. Lyytikäinen totesi että Espoon uudistettava IPO jakautuu tämän jaottelun mukaan kahteen osaan jossa 1) koko ikääntynyttä väestöä koskevaan kaupunkitasoiseen ohjelmaan ja 2) sosiaali- ja terveystoimi-painotteiseen palvelurakenteen kehittämisohjelmaa ja palveluverkkoon.

Todettiin että kutsu IPO:n starttiseminaariin lähetetty ja se pidetään Valtuustotalon kahviossa 30.4.2015 klo 9-12 (kahvitarjoilu 8.30-9.00). Tarkoituksena on, että seminaarissa IPO lähdettäisiin työstämään ns. puhtaalta pöydällä. Ajatuksena on, että syksyn aikana jalkaudutaan erilaisiin tilaisuuksiin sekä pyydetään lausunnot ohjelmasta. Tavoitteena on että ohjelma on valmiina tämän vuoden lopussa ja päätöksenteko eri lautakunnissa ensi vuoden alussa. Todettiin, että emme tule pärjäämään ilman kaupungin ja vanhusjärjestöjen tiivistä yhteistyötä.

Länsiväylässäkin ([15.4.2015 sivulla 10](#)) uutisoitu [sosiaali- ja terveyslautakunnan käsittelemän](#) investointisuunnitelman mukaan Elä ja asu keskusten rakentamista on aikaistettu vuodella. Matinkylän elä ja asu -keskuksen käyttöönotto on 2019 ja Tapiolan käyttöönotto on vuonna 2022.

6. Järjestälopiteet ja aloitetoimikunnan työskentelyn aikataulut (klo 13.15-13.45)

Vanhusneuvosto pyysi 23.3.2015 lähteneessä järjestökirjeessä vanhusjärjestöjä käsittelemään ja keräämään kaupungin palveluja ja toimintaa koskevia palautteita ja aloitteita. Kirjeessä kerrottiin, että palautteet tullaan ohjaamaan suoraan asiasta vastaavalle kaupungin virkamiehelle ja aloitteet arvioidaan vanhusneuvoston aloitetoimikunnassa, jossa ne voidaan muuttaa palautteiksi, jotka ohjataan oikean

virkamiehen vastattavaksi. Palautteet ja aloitteet pyydettiin toimittamaan 13.4.2015 mennessä vanhusneuvoston asiantuntijasihteerille yhteenvetoa varten.

Järjestöiltä tuli yhteensä 37 aloitetta (13.4.2015 klo 16.00 mennessä). Lisäksi vanhusneuvoston sihteerille toimitettiin yksi aloite 17.4.2015 kokouksen aikana. Palautteiksi kirjattuja asioita ei varsinaisesti oltu erikseen yksilöity, mutta osa teksteistä voidaan tulkita palautteeksi.

Todettiin, että vanhusneuvoston aloitetoimikunta käy läpi saapuneet palautteet ja aloitteet ja katsoo onko kaikki niistä sellaisia mitkä laitetaan eteenpäin raha-asianaloitteena vai sosisiko jokin aloitteista enemmän palautteeksi. Aloitetoimikuntaan kuuluu Marja-Liisa Lahtinen, Olli Männikkö ja Brita Pawli.

Merkittiin tiedoksi saapuneet palautteet ja aloitteet (Liite 2. ja Liite 3). Sovittiin vanhusneuvoston aloitetoimikunnan työskentelyn aikataulusta seuraavaa:

1. Vanhusneuvoston kommentit aloitteista lähetetään sihteerille 1.5.2015 mennessä
2. Aloitetoimikunnan kokous viikolla 19 (4.5-8.5.2015)
3. Esitys aloitetoimikunnan pohjalta käsitellään 27.5.2015 vanhusneuvoston kokouksessa.
4. Vanhusneuvoston aloitetoimikunnan läpikäymät aloitteet toimitetaan sihteerille viimeistään 8.6.2015
5. Sihteerin toimittama ne Espoon taloushallintoon 15.6.2015 mennessä.

7. Lausuntopyyntö: HSL Erityisryhmien alennus- ja vapaaliput sekä oikeus matkustaa ilman lippua uudessa vyöhykemallissa

HSL on pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa erityisryhmien alennus- ja vapaalipuista sekä oikeudesta matkustaa ilman lippua HSL -alueen uudessa vyöhykemallissa (Liite 4. ja Liite 5.).

Espoon sosiaali- ja terveystoimi ja vammaisneuvosto ovat antaneet oman lausuntonsa asiasta. Espoon kaupunki kokoaa yhden yhteisen lausunnon joka toimitetaan HSL:lle 30.4.2015 mennessä. Vanhusneuvoston lausuntoa pyydetään ensitilassa.

Merkittiin lausuntopyyntö tiedoksi ja päätettiin lähettää vanhusneuvoston kommenteilla ollut lausunto eteenpäin.

8. Lausuntopyyntö Sosiaali- ja terveystoimen järjestöavustuksen myöntämisen yleiset ehdot Espoossa vuodelle 2016 (klo 13.35-14.00)

Espoon Sosiaali- ja terveystoimen esikunnasta Maritta Samuelsson valmistelee Juha Metson päätöstä Sosiaali- ja terveystoimen järjestöavustuksen myöntämisen yleisistä ehdoista. Vanhusneuvostolta pyydetään lausuntoa ehdoista 19.5.2015 mennessä.

Merkittiin lausuntopyyntö tiedoksi ja sovittiin lausunnon antamisesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja tekevät lausuntoehdotuksen vanhusneuvostolle kommentoitavaksi siten, että jää noin viikko aikaa kommentoida. Todettiin, että on hyvä ottaa huomioon myös järjestötapaamisessa esiin tulevat huomiot. Todettiin, että kaikki toimivat järjestöt tekevät arvokasta työtä ja avustusten myöntäminen määräytyy pääasiassa jäsenmäärään mukaan. Lisäksi avustuksen määräytymiseen vaikuttaa järjestön tekemä työ, joka kohdistuu jäsenistönsä ulkopuolelle eläkeikäiseen väestöön.

9. Päätös pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteistyötapaamisen yhteisen lausunnon aiheesta ja osallistujista (klo 14.00-14.30)

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteinen tapaaminen pidetään (alustava aika ja paikka) 22.10.2015 klo 13.00 Myyrmäkitalossa (Paalutori 3). Järjestäjä taho Vantaa on esittänyt toiveen, että vanhusneuvosto miettii yhteisen kannanoton aiheen; mikä ajankohtainen asia olisi sellainen, johon pääkaupunkiseudun vanhusneuvostoto voisivat ottaa yhdessä kantaa? Lisäksi yhteisen tapaamisen tila asettaa rajoituksen osallistujamäärälle. Vanhusneuvoston pyydetään valitsemaan keskuudestaan 10 hengen ryhmä.

Päätettiin että vanhusneuvosto miettii yhteistä lausunnon aihetta joka päätetään ensi kokouksessa. Yksi ehdotus tuli heti esille, joka oli kannanotto vanhusneuvostojen yhteistyöstä muiden kuin sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Päätettiin ehdottaa Vantaan tapaamiseen 12 vanhusneuvoston jäsentä:

1. Olli Männikkö
2. Marja-Liisa Lahtinen

3. Antero Krekola
4. Juhani Kytö
5. Matti Passinen
6. Helena Pyhälähti-Räisänen
7. Esko Meuronen
8. Leevi Väisänen
9. Brita Pawli
10. Heikki Konttinen
11. Börje Eklund
12. Niina Savikko (sihteeri)

10. Yhteistyö vammaisneuvoston kanssa (klo 14.40-14.45)

Marja-Liisa Lahtinen on osallistunut vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmän tilaisuuteen ja tämän pohjalta yhteistyö vammaisneuvoston kanssa on edennyt. Vammaisneuvoston sihteeri Sirkku Kiviniitty on kysynyt lähetetäänkö Lahtiselle kutsu vammaisneuvoston kokoukseen.

Keskusteltiin siitä miten tiivistetään yhteistyötä vammaisneuvoston kanssa. Päätettiin että ehdotetaan vammaisneuvoston sihteerille Esko Meurosta osallistuvaksi Rakennetaan kaikille -työryhmään. Lisäksi päätettiin esittää kutsu vammaisneuvoston puheenjohtajalle tulla kertomaan vammaisneuvoston toiminnasta vanhusneuvoston kokoukseen syksyllä. Todettiin, että vanhusneuvosto kutsuu asiantuntijoita kokouksiin aina tarpeen mukaan. Vammaisneuvoston yhteistyötä täsmennettiin siten, että vanhusneuvoston yhteyshenkilöä (Marja-Liisa Lahtista) voi käyttää aina kun vammaisneuvostolla on jokin asia, jossa haluavat vanhusneuvoston tukea tai kannanottoa.

11. Edellisen kokouksen asioiden eteneminen (klo 14.45-15.00)

1. Laskutus. Mallilasku jossa vanhusneuvoston mukaan asiat olivat hyvällä tavalla kirjoitettuna toimitettiin Espoon kaupungin laskutukseen. Laskutuksesta kerrottiin että laskun vastaanottaja on isoin kirjaimin, tilinumero isoin kirjaimin ja jaksotettuna max neljän (4) numeron osioihin, viite jaksotettuna max viiden (5) numeron osioihin, ja kaikkiin laskuprintteihin tulostuu tilisiirto -osio. Lisäksi järjestelmästä laskuprinttiin tulostuva viivakoodi on testautettu ja hyväksytetty Finanssialan keskusliitossa, joka

tarkoittaa sitä, että viite toimii kaikissa virallisissa viivakoodin lukijoissa. Laskuun luvattiin tehdä toiveen mukainen muutos maksun saajan vastaanottajan fonttiin ja tämä tulee entisen Espoon Kaupunki muodon sijaan olemaan **ESPOON KAUPUNKI**.

2. Todettiin, että parannetut opaskyltit ovat tulleet ohjaamaan ikääntyneitä Tapiolan palvelutaloon.
3. Todettiin, että Sykettä Syksyyn esiintyjä mahtuu vielä. Neuvoston jäseniä pyydettiin välittämään viestiä eteenpäin.

12. Kanervakodin esittely (klo 15.00-15.30)

Kanervakodin toiminnanjohtaja Sari Isokorpi ja Saara Niemi esittelivät Kanervakodin toimintaa ja kierrättivät vanhusneuvostoa kahdessa ryhmässä Kanervakodin tiloissa. Todettiin Kanervakodin yltäkyläinen vieraanvaraisuus ja lausumme kiitoksemme Kanervakodin henkilökunnalle!

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.50.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Niina Savikko
sihteeri

Heikki Konttinen
pöytäkirjan tarkastaja